

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Tatiany Biednikovej v trestnej veci proti obvinenému **Š. V. pre obzvlášť závažný zločin zabitia** podľa § 147 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. vedenej na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 2 T 130/2008, na neverejnom zasadnutí konanom 18. novembra 2009 v Bratislave rozhodol o dovolaní obvineného Š. V. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. mája 2009, sp. zn. 2 To 89/09,

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Š. V. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu v Banskej Bystrici z 10. marca 2009, sp. zn. 2 T 130/2008, bol obvinený Š. V. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu zabitia podľa § 147 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., s použitím § 138 písm. c/, § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v čase približne od 23.30 hod. dňa 22. júla 2008 najmenej do 01.00 hod. dňa 23. júla 2008 v obci L., okres Krupina pod vplyvom alkoholu, keď mal v krvi najmenej 1,66 promile alkoholu, počas cesty domov z miestneho pohostinstva po miestnej komunikácii smerom na B. L. opornou vychádzkovou palicou opakovane udieral svoju manželku A. V., nar. X. do rôznych častí tela, zasadil jej najmenej 5 úderov do oblasti hlavy a na oblasť horných končatín najmenej 75 úderov, pričom v dôsledku utrpéných úderov 2 krát spadla na zem a pri druhom páde spôsobenom opakovanými údermi predmetnou palicou do jej hlavy utrpela úrazový opuch mozgu pri mnohopočetných poraneniach hlavy a natiiahnutie väzov spájajúcich krčnú chrbticu a kostru lebky, pričom sa u nej rozvíjal úrazový stav, upadla do bezvedomia a obžalovaný pokračoval v útoku voči

jej osobe aj v stave bezvládnosti, udieral ju predmetnou vychádzkovou opornou palicou na sedáciu, driekovú a chrbtovú oblasť tela a na ľavé stehno, kedy jej zasadil do týchto častí najmenej 73 úderov, v dôsledku čoho A. V. následne zraneniam, ktoré utrpela pri druhom páde dňa 23. júla 2008 o 01.50 hod. podľahla, pričom všetky rany na telo poškodenej boli obžalovaným vedené stredne veľkou až veľkou intenzitou.

Za to mu bol podľa § 147 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m/, § 38 ods. 2, ods. 4, § 46 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 15 (pätnásť) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. bol obvinenému uložený aj trest prepadnutia vecí – vychádzkovej opornej barly zaistenej pri ohliadke miesta činu.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. bol obvinenému uložený aj ochranný dohľad na 2 (dva) roky a podľa § 73 ods. 2 písm. a/, písm. b/, písm. c/. § 74 ods. 1 Tr. zák. bolo mu uložené aj ochranné protialkoholické a psychiatrické liečenie, ktoré sa majú vykonať ambulantnou formou.

Zároveň bola obvinenému uložená podľa § 287 ods. 1 Tr. por. povinnosť nahradiť poškodenému M. H. škodu vo výške 671,05 € a V. vo výške 41,23 €.

Proti uvedenému rozsudku podal obvinený Š. V. odvolanie, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 21. mája 2009, sp. zn. 2 To 89/09, podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Citované uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici napadol dovolaním obvinený Š. V. prostredníctvom svojho obhajcu.

Za dôvod dovolania považuje ten, ktorý je uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

Odhladnuc od toho čo je uvedené v ďalšej časti príslušného ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., obvinený v dovolaní rozvádzal otázku jeho duševného stavu v čase činu,

naznačoval, že malo dôjsť u neho k výpadkom pamäti a že pre potreby spracovania znaleckého posudku mal byť pozorovaný v zdravotníckom zariadení a opakovane vyšetrený jeho duševný stav, najmä aj vzhľadom na to, že prejavoval suicidálne sklony, pokiaľ nebudú jeho požiadavky akceptované a takýto postoj obvineného nemusí byť len jeho účelovou obranou, ale môže nasvedčovať aj poruche vedomia pri spáchaní skutku a uvedomenia si dôsledkov, čo môže byť dôležité pre posúdenie subjektívnej stránky, či obvinený chcel spôsobiť svojej manželke ťažkú ujmu na zdraví.

V ďalšej časti dovolania poukázal na to, že súd upravil skutok do inej podoby, ako bola pôvodne v obžalobe, ale aj za tej situácie, že by obvinený bil poškodenú ortopedickou palicou, táto skutočnosť nie je v príčinnej súvislosti s následkom smrti. Príčinou smrti poškodenej bol s najväčšou pravdepodobnosťou jej nezavinený pád v opitosti, pri ktorom došlo k predklonu hlavy, pričom poškodená nemohla mať dostatočne zachované obranné mechanické pohybové funkcie, a to spôsobilo podvrtnutie jej krčnej chrbtice.

Nebolo teda podľa názoru obvineného dokázané, že k osudnému pádu poškodenej s hlavou v predklone došlo výlučným zavinením obvineného, preto nemôže niesť zodpovednosť za smrteľný následok v dôsledku neexistencie príčinnej súvislosti. Poukázal tiež na to, že samotný predmet, ktorým mal poškodenú udierať, nebol spôsobilý ani na spôsobenie ťažkej ujmy na zdraví ani smrti a možné je predpokladať spôsobenie len ľahkého ublíženia na zdraví poškodenej a také znaky ľahkého ublíženia na zdraví nieslo i telo poškodenej. Nemohlo ísť u nej ani o trýznenie, lebo bola v dôsledku opitosti takmer bezvládna.

Podľa obvineného, vzhľadom na to, že neexistuje motív a úmysel spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví a ani spôsobilý predmet, ktorým by bolo možné ťažkú ujmu na zdraví spôsobiť, mal byť skutok kvalifikovaný podľa § 148 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. Na základe týchto dôvodov obvinený navrhol vysloviť porušenie zákona v ustanoveniach § 148 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a zrušiť uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu a vrátiť vec tomuto súdu na nové prerokovanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.),

v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. poriadku).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie je možné podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; **správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.**

Rozsah prieskumného oprávnenia dovolacieho súdu je v zmysle vyššie citovaného ustanovenia obmedzený na právne posúdenie ustálených skutkových zistení. Dovolací súd nie je legitimovaný posudzovať ani úplnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie dôkazov vykonaných v pôvodnom konaní.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb, nie však na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého alebo druhého stupňa.

Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, prípadne korigovať, len odvolací súd.

Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmavanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený, bez ďalšieho, prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať.

Preto pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorých správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže hodnotiť) bol podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V danom prípade krajský súd sa stotožnil so skutkovými i právnymi závermi prvostupňového súdu. Tak ako je skutok opísaný v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa, je možné ho aj podľa názoru dovolacieho súdu posúdiť ako obzvlášť závažný zločin zabitia podľa § 147 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., s odkazom na tie ustanovenia Trestného zákona, ktoré použil prvostupňový súd. Spadá do oblasti skutkových zistení, či úmysel obvineného smeroval k spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví a konečný následok nastal z nedbanlivosti, ako to predpokladá ustanovenie odseku 1 § 147 Tr. zák., ako aj ďalšie okolnosti podmieňujúce použitie prísnejšej trestnej sadzby, ktoré boli v tomto prípade zistené. Tieto skutkové závery, uvedené v rozsudku okresného súdu, nemôže dovolací súd ani skúmať ani meniť.

Poznamenať treba, že totožnosť skutku uvedeného v rozsudku je vo vzťahu k obžalobe, resp. obvineniu, zachovávaná totožnosťou následku, ak aj konanie nie je do detailov zhodne popísané, pretože totožnosť skutku je zachovaná, ak je zachovaná aspoň totožnosť konania alebo totožnosť následku.

Zistená bola aj príčinná súvislosť medzi konaním a následkom a tá je aj vyjadrená v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa. Ako nastal smrteľný následok je v skutku opísané. Je v ňom uvedené natiahnutie väzov spájajúcich krčnú chrbticu a kostru lebky poškodenej a že k tomu došlo pri druhom páde poškodenej spôsobenom opakovanými údermi obvineného jeho opornou vychádzkovou palicou.

Išlo o skutkový záver okresného súdu, že tento pád, údermi označenou palicou, do označených častí tela poškodenej, bolo možné spôsobiť a že ho aj obvinený spôsobil tak, ako je to v skutku opísané.

Rovnako sa to týka ostatných poranení a v dôsledku akého najmenej ustáleného množstva úderov k tomu došlo. Išlo potom o otázku vyhodnotenia dôkazov, z ktorých obidva súdy vychádzali a o ktoré sa opierali. To nie je predmetom skúmania dovolacieho súdu.

Podobne pokiaľ ide o otázku skúmania duševného stavu obvineného a posúdenia, či dokazovanie, ktoré bolo v tomto smere vykonané bolo postačujúce, bolo vecou skutkových zistení súdov, či je naplnená aj subjektívna stránka žalovaného trestného činu. Ak v tomto smere obvinený v dovolaní argumentuje tým, že malo byť vykonané ešte ďalšie dokazovanie znaleckým posudkom po pozorovaní duševného stavu obvineného, je to nad rámec prípustných dovolacích dôvodov.

Pokiaľ teda obvinený prostredníctvom svojho obhajcu v dovolaní opiera svoj dovolací dôvod o ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., v skutočnosti polemizuje so skutkovými závermi oboch súdov a naznačuje iné verzie skutku. Obvinený iným spôsobom hodnotí dôkazy a vyvodzuje z nich iné skutkové závery. S tým sa nemôže dovolací súd stotožniť, lebo je to mimo rámca druhej vety citovaného ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Ako už bolo vyššie konštatované, zistený skutok súdom prvého stupňa bolo možné po právnej stránke kvalifikovať ako uvedený obzvlášť závažný zločin, spáchaný za tam uvedených okolností a zároveň treba dodať, že nebolo zistené ani iné nesprávne použitie hmotnoprávneho ustanovenia. Nie je preto daný dovolací dôvod, o ktorý opieral svoje dovolanie obvinený.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako sa uvádza vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 18. novembra 2009

JUDr. Milan K a r a b í n, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová